

interviu _____

András INOTAI

Director General al Institutului de Economie Mondială, Budapesta
Membru în Consiliul editorial al RJE

Domnule Profesor Inotai, având în vedere cea mai recentă reuniune a Consiliului European, care a avizat Strategia UE privind regiunea Dunării, credeți că această strategie ar putea deveni un proiect important al UE sau va rămâne doar un alt „document frumos”? În opinia dumneavoastră, care sunt șansele sale reale de succes?

Strategia Uniunii Europene pentru regiunea Dunării, pregătită de Comisia Europeană la sfârșitul anului 2010 și avizată de Consiliul European cu ocazia reuniunii din iunie 2011, transmite două mesaje importante. În primul rând, la câțiva ani de la extinderea integrării europene, acest document recunoaște noua geografie a Uniunii Europene și a Europei, într-un proiect strategic. În al doilea rând, strategia include în cadrul de cooperare nu numai cele opt state membre ale UE, ci și alte șase țări europene cu diferite perspective de aderare la momentul de față. Patru dintre ele aparțin Balcanilor de Vest, în vreme ce două dintre ele fac parte din inițiativa privind Parteneriatul Estic. Oricum, transmite un mesaj pozitiv pentru toate aceste state, și anume că, în cadrul Strategiei pentru regiunea Dunării, aceste țări „aparțin Europei”. Evident că proiectul este amplu, ceea ce implică noi oportunități, dar și riscuri în egală măsură. Totodată, acest proiect este foarte cuprinzător, acoperind mai multe obiective, de la transport și mediu până la relațiile culturale. Următorii ani vor demonstra în ce măsură țările participante vor putea utiliza oportunitățile oferite ... **pag 2**

în acest număr _____

- 3 *Noi activități în cadrul proiectului POSDRU/90/2.1/SI/62955: Facilitarea tranziției de la școală la viața activă pentru studenții din domeniul economie – afaceri internaționale Spațiul Schengen și migrația*
- 4 *Republica Moldova - spre o zonă de liber schimb aprofundată și cuprinzătoare cu Uniunea Europeană*
- 6 *Nouă apariție editorială în colecția Working Papers Perspective ale colaborării bilaterale polono – române înaintea Președinției poloneze a UE*
- 6 *Strategia Dunării*
- 8 *Sesiunea Parlamentului European din 4 – 7 iulie 2011*
- 9 *Prioritățile-cheie ale Președinției poloneze a UE*

publicație _____

RJEA – Ediția de toamnă 2011

În al treilea număr din acest an, autorii internaționali acoperă o serie largă de subiecte fierbinți legate de UE, precum: politica europeană de vecinătate (PEV), politica europeană în domeniul migrației, probleme legate de energie la nivelul UE, Sistemul european de comercializare a cotelor de emisii (ETS), politica în domeniul concurenței și îmbătrânirea demografică în Europa.

Kerry Longhurst, cercetător științific principal la Colegiul European, Natolin, abordează probleme legate de PEV, istoric, implementare și recomandări, în ceea ce privește Ucraina, Moldova și Belarus ... **pag 5**

... În opinia dumneavoastră, care sunt provocările cu care se confruntă la ora actuală Strategia pentru regiunea Dunării: lipsa de resurse financiare sau lipsa de proiecte concrete la nivel regional? Mai mult, care ar fi prioritățile Ungariei în ceea ce privește această strategie?

La fel ca și celălalt „proiect regional amplu” al UE (cooperarea la Marea Baltică), Strategia pentru regiunea Dunării poate fi caracterizată prin „trei absențe”: absența banilor, a instituțiilor și a legislației. În plus, țările participante au un nivel de dezvoltare economică și un PIB / locuitor destul de diferite (uneori diferențele la nivel de țară sunt mai mari decât cele de la nivel interstatal, între statele membre mai mult sau mai puțin dezvoltate). Trei sarcini ar trebui considerate prioritare. În primul rând, vor rămâne cu siguranță bani de la fondul de coeziune aflat la dispoziția statelor membre UE participante, în cadrul financiar actual până la sfârșitul anului 2013. Trebuie făcute toate eforturile pentru a canaliza aceste resurse financiare spre implementarea de proiecte în cadrul Strategiei pentru regiunea Dunării (estimările fluctuează între 10 și 30 miliarde euro). În al doilea rând, ar trebui să fie puse la dispoziție resurse financiare în noul cadru financiar care acoperă perioada următoare de șapte ani, între 2014 și 2020. Având în vedere că viitoarea structură a politicii de coeziune se află în centrul negocierilor care abia au început cu privire la următorul buget, Strategia Dunării ar trebui să fie folosită ca argument – să sperăm că unul solid – cel puțin în favoarea menținerii nivelului actual de cheltuieli pentru politica de coeziune și pentru a modifica structura acesteia, ținând seama de cerința aplicării cu succes a Strategiei Dunării. În cel mai optimist scenariu, Strategia Dunării ar putea deveni un instrument fundamental pentru continuarea procesului de recuperare a țărilor membre mai puțin dezvoltate, întrerupt de criza globală și europeană. În al treilea rând, este indispensabilă asigurarea unui echilibru atent între proiectele macro-regionale, care implică toate sau majoritatea țărilor, și programele regionale mai mici, cu mai puține țări. În termeni geografici, Ungaria se află în inima bazinului Dunării și face legătura între participanți mai mult sau mai puțin dezvoltați. Dilema-cheie este cum să fie puse în concordanță transportul și prioritățile de mediu. Pentru a face Dunărea navigabilă pentru vase mai mari

Dr. András Inotai este Directorul General al Institute for World Economics (Institutul de Economie Mondială) din Budapesta și profesor la Colegiul Europei [Bruges și Natolin (Varșovia)] din 1993.

Cariere științifică: Doctor în Științe Economice (gradul de abilitare în Germania), cu teza *Host Country Behaviour towards Foreign Direct Investment* (Atitudinea țărilor gazdă față de investițiile străine directe) (1991). Doctorat pe tema *Andean Integration* (Integrarea în zona Anzilor) în 1977. Cercetător științific (1967 – 1979), cercetător științific principal (1977 – 1980), șef de departament (1981 – 1989), prim-direktor adjunct (1987 – 1989) la Institutul de Economie Mondială din Budapesta.

Funcții deținute: Șef al Strategic Task Force (Grupul strategic de lucru) pentru integrarea în Uniunea Europeană (1986 – 1988). Profesor invitat la Universitatea San Marcos din Lima, Peru (1972 – 1973). A lucrat în Direcția pentru politici comerciale a Băncii Mondiale, Washington D.C. (1989 – 1991). Președinte al Fundației pentru Studii Europene (Ungaria, 1999–). Profesor invitat la Universitatea Columbia, New York, 2002.

Dr. Inotai este membru în numeroase organizații ungare și internaționale, precum și în consiliile editoriale ale unor publicații de specialitate.

Autor de cărți și articole privind integrarea regională, relațiile CE/UE, fluxurile internaționale de capital direct, competitivitatea internațională a țărilor membre ale Consiliului de Asistență Economică Mutuală, Programul din 1992 al CE și al Europei de Est, Extinderea către est a Uniunii Europene.

Publicații recente: Bertelsmann Stiftung (ed.), *Managing the Crisis. A Comparative Analysis of Economic Governance in 14 Countries* (Gestionarea crizei. O analiză comparativă a guvernărilor economice în 14 țări). Verlag Bertelsmann Stiftung, Gütersloh (2010); *Effects of Accession on the New Member Countries: The Economic Dimension* (Efectele aderării asupra noilor țări membre: Dimensiunea economică), Avery, Graham – Faber, Anne – Schmidt, Anne (eds., 2009), *Enlarging the European Union: Effects on the new member states and the EU* (Extinderea Uniunii Europene: Efecte asupra noilor state membre și asupra UE). Trans European Policy Studies Association, Brussels (2009);

și, ca urmare, pentru a mări substanțial transportul pe apă, ar trebui construită o a doua centrală hidroelectrică în partea superioară a Dunării în Ungaria. Inițial, aceasta ar fi trebuit creată împreună cu Slovacia în urmă cu mai multe decenii (Gabcikovo-Nagymaros), dar grupurile ungare de mediu au blocat construcția, practic ca un protest politic împotriva guvernului. Deși mai multe considerente economice pledează în favoarea punerii în practică a proiectului, din motive politice niciun guvern ungar nu a avut curajul să gestioneze problema.

Trecând la alt subiect fierbinte de pe agenda europeană, criza economică, credeți că zona euro are șanse serioase de supraviețuire și chiar de consolidare în viitor?

Privind înapoi la starea UE de la începutul crizei financiare și macro-economice, în ultimii doi ani și jumătate dezvoltarea integrării europene a început o călătorie fără precedent „de la imposibil la inevitabil”. Cu toate acestea, peisajul economic și financiar global a trecut prin schimbări și mai dramatice. Prin urmare, a rămas un decalaj între conștientizarea „inevitabilului” și implementarea unei strategii UE pro-active cuprinzătoare pentru viitor. Cel mai bun exemplu sunt reacțiile repetate ale zonei euro la provocările care reapar în mod constant. Deciziile actuale, indiferent de cât de curajoase sunt, în realitate, în comparație cu perioadele anterioare (când majoritatea fuseseră considerate „imposibile”), nu oferă o soluție pe termen lung. Deja la începutul primei crize din Grecia am considerat transferul fiscal în cadrul Uniunii ca fiind inevitabil pentru a calma piețele financiare. Desigur, costă mulți bani, dar probabil costă mai puțin decât resursele necesare pentru o gestionare permanentă a crizei într-una sau mai multe țări din zona euro. De asemenea, acest fapt ar pune discuția despre bugetul comun al UE într-o lumină complet diferită, de vreme ce, de departe, cea mai mare sumă ar fi reprezentată de transferurile fiscale. Fără îndoială că această sarcină nu poate fi finanțată cu 1% din venitul național brut al țărilor membre. Ar fi necesară o pondere complet nouă (de cel puțin 3 sau 4%). În același timp, contribuabilii la transferul fiscal ar trebui să obțină dreptul de a participa la modelarea politicii economice a beneficiarilor. Toate acestea pot fi acceptate și implementate doar printr-un salt fundamental și calitativ către sau într-o uniune politică.

Ce pași ar putea întreprinde instituțiile UE pentru a asigura un climat economic de stabilitate și cu un potențial de creștere, în special în zona euro?

În prezent, situația generală a Uniunii Europene poate fi descrisă corect drept „gestionarea costurilor de gestionare a crizei”. La evaluarea șanselor de implementare a Strategiei UE 2020, nu ar trebui să fie ignorat acest lucru, care este de așteptat să caracterizeze politica economică a (majorității) statelor membre în următorii doi până la patru ani. Rămâne o problemă deschisă modalitatea în care consolidarea fiscală indispensabilă (atât reducerea deficitului bugetar, cât și stoparea creșterii anterioare rapide a datoriei publice) poate fi armonizată cu creșterea durabilă, schimbările structurale și coeziunea socială. Succesul va depinde în mare măsură de două aspecte-cheie. Pe de o parte, UE trebuie să își elaboreze misiunea pentru secolul 21. Într-adevăr, sunt mai multe probleme pe care UE le-ar putea prelua și conduce (de la mediu la coeziunea socială, de la valorile democratice la ajutoarele pentru dezvoltare, de la comerț la investiții), dacă integrarea va putea deveni nu numai un jucător economic global, ci și un jucător politic global într-un mediu internațional care se schimbă rapid, caracterizat de apariția unor noi puteri globale și regionale. Pe de altă parte, intensificarea dialogului cu opinia publică este crucial. Poate că nu în mod surprinzător criza a determinat opinia publică din majoritatea țărilor membre să se aplece asupra propriilor probleme. Această tendință a fost accentuată într-un mod iresponsabil pentru viitorul Europei de mai multe grupuri politice populiste influente sau chiar de guverne. Totuși, doar deschiderea și integrarea internațională ale UE au putut împiedica o criză și mai mare, cu consecințe catastrofale.

În calitate de partener stabil al institutului nostru și de membru în Consiliul editorial al *Romanian Journal of European Affairs*, în ce fel considerați că Institutul de Economie Mondială din Ungaria și Institutul European din România ar putea contribui la continuarea dezvoltării dezbaterii privind afacerile UE în regiune?

The European Union and South-Eastern Europe. Troubled Waters Ahead? (Uniunea Europeană și Europa de Sud-Est. Ape învolburate în viitor?) Peter Lang Editors, Brussels. College of Europe Studies No. 7 (2007).

Principalele sale domenii de cercetare sunt: Uniunea Europeană și Europa de Est, pregătirea țărilor candidate pentru a deveni membre, negocieri de aderare, economia transformării, globalizarea și integrarea/cooperarea regională, fluxurile internaționale de capital direct, competitivitatea Europei Centrale și de Est.

[Sursa: <http://www.coleurop.be/w/Andras.Inotai>]

Din anul 2001, Dr. Inotai este membru în Consiliul editorial al publicației *Romanian Journal of European Affairs*.

Institutele română și ungar, instituții de primă importanță, cu o experiență de (peste) zece ani în cercetarea orientată spre politicile privind integrarea europeană, au răspunderea (comună) de a contribui la continuarea construirii „Europei”. Avem cu adevărat o experiență valoroasă care poate fi împărtășită celorlalte țări, inclusiv membrilor „vechi”. Totuși, nu ar trebui să avem atitudinea de „profesori”, similar cu reacția noastră dacă membrii „vechi” ar dori să ne „învețe”. La câțiva ani de când am obținut calitatea de membru cu drepturi depline, ar trebui să dezvoltăm un rol mai activ în stabilirea problemelor și elaborarea politicilor în cadrul procesului integrării. Sigur că nu vom deveni creatori de politici, dar în loc să fim doar cei care aplică politici, avem rolul amplu de a „evolua” și de a ajunge în poziția de „modelatori” de politici, responsabili și serioși. Acest scop poate fi atins numai în cadrul unei cooperări bilaterale și regionale mai extinse, în special în ceea ce privește probleme vitale precum Schengen, securitatea

energetică, viitorul bugetului UE, extinderea către Balcanii de Vest, Parteneriatul Estic, Cooperarea la Marea Neagră și, desigur, Strategia pentru regiunea Dunării, despre care s-a discutat deja. Ca să menționez doar câteva domenii de angajamente comune. În ceea ce privește cooperarea bilaterală la nivel de institut, mi-ar face o deosebită plăcere dacă am putea să creăm un forum pentru publicații comune, să dezvoltăm proiecte bilaterale sau gestionate de UE, să lansăm invitații reciproce experților și conferențierilor la evenimentele noastre internaționale sau bilaterale. În plus, sunt convins că, dincolo de cercetarea orientată spre politici și dincolo de sfaturi, ambele institute au o răspundere (tot mai mare) de a modela opinia publică, atât pentru a elimina stereotipurile care încă mai există și care, parțial, sunt adânc înrădăcinate (atât europene, cât și bilaterale), cât și pentru a crește nivelul de înțelegere a problemelor economice cheie din economia globală și din ce în ce mai mult globalizată dintr-o zonă tot mai mare a societăților noastre. Mi-ar face plăcere să discut câteva dintre aceste probleme în cadrul unei întâlniri personale în următoarea mea vizită la București, programată la sfârșitul lunii noiembrie 2011.

Interviu realizat de **Oana Mocanu**

proiecte IER

Noi activități în cadrul proiectului **POSDRU/90/2.1/S/62955: Facilitarea tranziției de la școală la viața activă pentru studenții din domeniul economie — afaceri internaționale**

În cadrul proiectului **POSDRU/90/2.1/S/62955: Facilitarea tranziției de la școală la viața activă pentru studenții din domeniul economie — afaceri internaționale** în care IER este partener, alături de ASE, în perioada 7 – 9 iulie 2011 a avut loc la Constanța o nouă întâlnire a echipelor de management (beneficiar și partenerii proiectului). Întâlnirea pe problematica managementului proiectului a avut loc la sediul Universității „Ovidius” din Constanța. Scopul principal al întâlnirii de management a fost reprezentat de evidențierea activităților desfășurate până în prezent, prezentarea situației financiare a proiectului, precum și stadiul îndeplinirii diferitelor activități. În cadrul discuțiilor care au avut loc, atât la nivel general, cât și bilateral (beneficiar — parteneri) au fost evidențiate elementele pozitive și negative în desfășurarea proiectului până în prezent, din punct de vedere administrativ, respectiv din punct de vedere al gestionării activității studenților.

Partea a doua a activității a inclus o serie de vizite la partenerii din regiunea Sud-Est identificați de Universitatea „Ovidius” din Constanța, constând în observarea bazelor de practică și a desfășurării activităților uzuale la Camera de Comerț, Industrie, Navigație și Agricultură Constanța și la S.C. SOCEP S.A.

Finalul întâlnirii a fost marcat de prezentarea etapelor viitoare ale proiectului (și a propunerilor cu privire la desfășurarea acestora). Astfel, a avut loc o analiză a riscurilor ce pot fi întâlnite, respectiv o serie de dezbateri cu privire la activitățile viitoare ale proiectului și planul de realizare propus.

Reuniunea pe tematica de management și-a atins scopul, permițând identificarea deficiențelor întâlnite până în prezent și, implicit, identificarea mijloacelor de remediere a deficiențelor constatate. Reuniunea a permis, totodată, întărirea legăturilor între toți partenerii implicați în proiect, cu efecte benefice în desfășurarea activităților pe termen mediu și lung ale proiectului.

Institutul European din România, în calitate de instituție parteneră la proiect, a gestionat în perioada mai – iulie 2011 activitatea unui număr de 15 stagiați din cadrul Academiei de Studii Economice, al Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași și al Universității „Ovidius” din Constanța.

Programul de practică a avut o durată totală cuprinsă între 80 și 90 ore lucrătoare pentru fiecare student și a urmărit verificarea aplicabilității cunoștințelor teoretice însușite de stagiați în cadrul programului de instruire, respectiv transmiterea de noi cunoștințe necesare în viața activă.

Mihai Sebe

Republica Moldova – spre o zonă de liber schimb aprofundată și cuprinzătoare cu Uniunea Europeană

Institutul European din România, în parteneriat cu Institutul pentru Dezvoltare și Inițiative Sociale – IDIS Viitorul din Republica Moldova derulează un proiect finanțat de German Marshall Fund, prin Programul Black Sea Trust. Proiectul este intitulat *Preparing Moldova for a comprehensive free trade area with the European Union [Pregătirea Republicii Moldova pentru o zonă de liber schimb cuprinzătoare cu Uniunea Europeană]*.

Lansat la 1 aprilie a.c. în cadrul unei conferințe de presă la București, organizată de Institutul European din România în parteneriat cu Departamentul pentru Afaceri Europene din cadrul Guvernului României, proiectul urmărește sprijinirea autorităților din Republica Moldova implicate direct în procesul de negociere pentru încheierea unui acord de liber schimb cu Uniunea Europeană.

Realizarea unui studiu privind *consecințele unei zone de liber schimb aprofundate și cuprinzătoare asupra economiei Republicii Moldova* reprezintă unul dintre pilonii acestui proiect. Elaborat de o echipă de specialiști formată din Ciprian Ciucu și Alexandra Toderiță (cercetători în cadrul Centrului Român pentru Politici Europene din București) și

Viorel Chivrigă și Ion Tornea (cercetători în cadrul IDIS Viitorul Chișinău), studiul prezintă o evaluare a relațiilor comerciale dintre UE și Republica Moldova, a cadrului instituțional referitor la crearea unei zone de liber schimb aprofundate și cuprinzătoare, identificând totodată sectoarele sensibile pentru Republica Moldova în raport cu piața Uniunii Europene. Nu în ultimul rând, cercetarea urmărește elaborarea unor recomandări punctuale pentru decidenții politici privind măsurile și direcțiile de acțiune pe termen mediu în sectoarele cu avantaj competitiv pentru Republica Moldova.

Această lucrare va fi prezentată spre sfârșitul lunii septembrie la Chișinău, în cadrul unui seminar menit să consolideze cadrul de dezbateri pe marginea comerțului liber dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană și a relației bilaterale România – Republica Moldova. Se urmărește totodată realizarea unui transfer de expertiză (acumulată îndeosebi în perioada negocierilor și a implementării acordului său de asociere la UE) dinspre România către administrația publică din Republica Moldova.

Oana Mocanu

RJEA – Ediția de toamnă 2011

În al treilea număr din acest an, autorii internaționali acoperă o arie largă de subiecte fierbinți legate de UE, precum: politica europeană de vecinătate (PEV), politica europeană în domeniul migrației, probleme legate de energie la nivelul UE, Sistemul european de comercializare a cotelor de emisii (ETS), politica în domeniul concurenței și îmbătrânirea demografică în Europa.

Kerry Longhurst, cercetător științific principal la Colegiul Europei, Natolin, abordează probleme legate de PEV, istoric, implementare și recomandări, în ceea ce privește Ucraina, Moldova și Belarus. Lucrarea sa tratează oferta politică și economică făcută țărilor partenere, starea vecinătății, progresele realizate în țările estice PEV, componenta regională a politicii. Punctul de plecare al cercetării sale a fost Comunicarea „Un nou răspuns la o vecinătate în schimbare” din mai 2011, elaborată de Comisia Europeană și de Înalțul Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe, care reflectă o dezbatere îndelungată asupra nevoii de a rafina PEV, de a-i dinamiza oferta politică și economică, de a furniza o finanțare cu obiective mai bine orientate și de a oferi o politică mai diferențiată. În acest context, comunicarea promovează nevoia de a stabili mai multe parteneriate cu societățile și, de asemenea, sprijină ideea de creare a unui „Fond european pentru democrație”.

Al doilea articol, scris de **Paolo Cossarini**, doctorand la Universitatea Autonomă din Madrid, Departamentul de Științe Politice și Relații Internaționale, privește politica europeană în domeniul migrației și instabilitatea multidimensională a frontierelor interne și externe ale UE. Studiul lui **Cossarini** are ca scop să arate modul în care o abordare teoretică și istorică poate fi utilă pentru a înțelege caracterul contradictoriu al politicii în domeniul migrației și caracteristicile multidimensionale ale frontierelor UE. În plus, acesta indică în ce fel măsurile europene din domeniul migrației produc o „deplasare a frontierelor”, atât la nivel comunitar, cât și la nivel interguvernamental. În continuare, lucrarea subliniază instabilitatea „structurală” și caracterul multidimensional al frontierelor, atât la nivel teoretic, cât și din perspectiva unor politici concrete.

Alin Codoban, doctorand la Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca, Facultatea de Științe Economice și Gestiunea Afacerilor, a abordat politica UE în domeniul energiei dintr-o perspectivă geo-economică. Scopul lucrării este de a identifica trăsăturile unei noi paradigme potențiale pentru politica UE în domeniul energiei, în ceea ce privește obiectivul principal al acesteia de a oferi siguranța aprovizionării cu energie, într-o abordare economică și geopolitică comună a problemei. **Codoban** susține că instrumentele UE de modelare a spațiului geo-energiei devin mai eficiente în cadrul unui Spațiu Economic European extins, care i-ar permite Uniunii să acționeze ca actor principal într-un sistem interconectat multilateral de producători de energie și țări de tranzit.

În al patrulea articol din acest număr al RJEA, **Aura Carmen Slate**, care deține o diplomă de master în Studii Europene și un master în Istoria și Practica Relațiilor Internaționale la Universitatea din

București, face considerații privind Sistemul european de comercializare a cotelor de emisii. **Slate** susține că EU ETS este un mecanism unic, care oferă Europei șansa de a fi un exemplu în regimul internațional al mediului. Totuși, EU ETS este doar un instrument economic și nu ne putem aștepta să acopere toate problemele cauzate de schimbările climatice în ceea ce privește reducerea emisiilor.

În continuare, putem găsi o cercetare care pornește de la analiza comparativă a caracteristicilor politicii în domeniul coeziunii și concurenței. Autorul este **Florin Bonciu**, profesor universitar la Universitatea Româno-Americană din București și cercetător științific principal la Institutul de Economie Mondială din București. Autorul este și membru al Consiliului Științific Consultativ al IER. Lucrarea sa analizează caracteristicile

intrinsece ale UE și arată că aceste caracteristici necesită în mod obiectiv implementarea unei guvernante pe mai multe niveluri. În continuare, ținând seama de implicațiile crizei economice, lucrarea explorează posibilitatea de trecere de la o guvernantă pe mai multe niveluri la o guvernantă policentrică și implicațiile acesteia în ceea ce privește politica în domeniul coeziunii și al concurenței.

Problemele economice ale UE cauzate de îmbătrânirea demografică au fost abordate de **Iulia-Alexandra Percă**, economist și masterandă la Facultatea de Relații Economice Internaționale din cadrul Academiei de Studii Economice din București. Lucrarea are ca scop să ofere o perspectivă realistă asupra situației iminente în ceea ce privește problema îmbătrânirii populației din Uniunea Europeană. **Percă** afirmă că perspectiva demografică asupra Europei pentru perioada 2011 – 2060 arată rate de natalitate scăzute, o creștere a speranței de viață și fluxuri de migrație care au un impact asupra populației. Consecințele economice ale acestei tendințe sociale sunt discutate, de asemenea, cu scopul de a defini cea mai bună opțiune de politică disponibilă. Deși nu s-a ajuns la un consens privind cel mai bun plan de acțiune, sunt luate în calcul mai multe opțiuni. Succesul oricărei strategii depinde de conștientizarea guvernelor și de implicarea în prevenirea îmbătrânirii demografice, precum și de maturitatea și capacitatea populației de a înțelege politicile statelor în această privință.

În recenzia de carte din acest număr, scrisă de **Mihai Sebe**, doctorand la Universitatea din București și coordonator de proiect la IER, este prezentată o carte dedicată contribuției profesorului Alfred Kellermann în domeniul dreptului internațional și european. În carte, dedicată carierei profesorului de către colegii săi, cititorul, fie că este specialist sau nu, are șansa de a afla informații despre Proiectul de Constituție europeană și implicațiile acestuia pentru instituțiile europene.

Articolele vor fi disponibile în septembrie pentru descărcare gratuită pe pagina web www.ier.ro/rjea. Pentru versiunea tipărită, contactați rjea@ier.ro.

Mădălina Magnusson

Nouă apariție editorială în colecția Working Papers

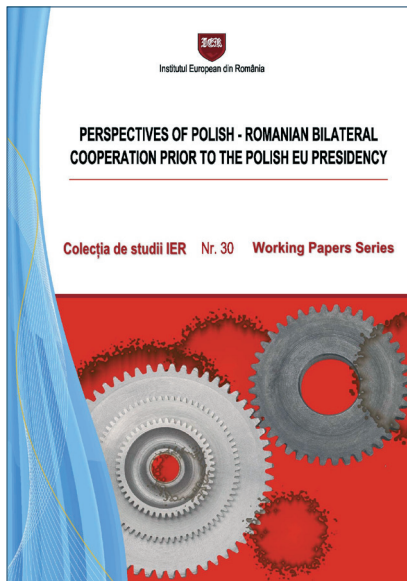
Perspective ale colaborării bilaterale polono – române înaintea Președinției poloneze a UE

Institutul European din România are plăcerea să anunțe apariția lucrării **Perspectives of Polish – Romanian bilateral cooperation prior to the Polish Presidency**, elaborată în colaborare de doi experți români (Agnes Nicolescu și Gabriel Szekely) și unul polonez (Jan Piekło).

Autorii analizează contextul Președinției poloneze a UE, din perspectiva dificultăților și a oportunităților pe care această perioadă le prezintă pentru Polonia și România. Pe fondul actualei crize economice, care diminuează semnificativ capacitatea europenilor de a acționa într-o manieră coerentă, Varșovia și Bucureștiul se confruntă cu provocări comune, care ar putea fi abordate mai ușor dacă cele două state ar reuși să ajungă la o abordare coordonată a principalelor dosare de politică. Aceasta nu este o sarcină ușoară, având în vedere faptul că schimbări majore au început deja să-și pună amprenta asupra preferințelor de politici ale statelor membre ale UE în domenii importante, precum politica fiscală și monetară, energia și securitatea. De capacitatea Poloniei și a României de a-și coordona pozițiile cu privire la aceste dosare sensibile depind, după cum arată autorii, atât reacția Europei, cât și influența politică pe care aceste state o vor exercita în cadrul UE.

Lucrarea are trei părți distincte și în același timp interconectate care evidențiază relațiile româno-poloneze din perspectiva securității europene și a Parteneriatului Estic, respectiv din punct de vedere al problemei energetice, al relațiilor transatlantice și al provocărilor de natură economică.

Prioritățile globale ale Președinției poloneze a Uniunii Europene: *integrarea europeană ca sursă de creștere economică; o Europă sigură - din punct de vedere alimentar, energetic și al apărării, respectiv promovarea beneficiilor unei*

*Europe deschise** reprezintă în același timp problematici deosebit de importante pentru România. Polonia ajunge astfel la cârma UE într-un moment foarte dificil pentru Europa, marcat de criză și incertitudini economice și sociale. Prin maniera constructivă în care a făcut față provocărilor economico-financiare, Polonia poate fi un exemplu pozitiv, demn de urmat atât pentru „noua”, cât și pentru „vechea” Europă. Autorii studiului subliniază în continuare că Polonia trebuie astfel să adopte o serie de inițiative îndrăznețe care să ducă la revenirea stabilității financiare și la creșterea economică a UE, prin dezvoltarea Pieței Unice și consideră că Polonia are totodată de jucat un rol important în procesul de negociere pentru stabilirea noului Cadru Financiar Multianual începând cu anul 2013.

Toate acestea sunt de o importanță aparte pentru România, o țară cu o structură agrară similară cu cea poloneză, pentru care viitoare Politică Agricolă Comună și Politica de Coeziune reprezintă elemente cheie în dezvoltarea pe termen mediu și lung. În acest sens, autorii precizează că se impune o coordonare sporită a politicilor celor două state.

De asemenea, eforturile comune ale României și ale Poloniei pot contribui la consolidarea Politicii Comune de Securitate și Apărare, pentru creșterea stabilității în regiune. România și Polonia au astfel șanse ca printr-o cooperare atent calculată să reușească atingerea în mare măsură a obiectivelor strategice ale Președinției poloneze, obiective importante atât din perspectivă bilaterală, cât și din cea comunitară, este concluzia autorilor.

Lucrarea este disponibilă în format electronic la adresa http://www.ier.ro/documente/working_papers/WP_30_WEBSITE.pdf

Mihai Sebe

analiză | opinie

Strategia Dunării

Institutul European din România a elaborat în cadrul programului de cercetare-dezvoltare destinat studiilor de strategie și politici SPOS¹ 2010 un studiu referitor la tematica Strategiei Dunării și anume: *România și strategia Uniunii Europene pentru regiunea Dunării. Proces, implementare și priorități*. Principalul obiectiv al acestui studiu este promovarea priorităților naționale în spațiul european și regional și abordează strategia și implementarea acesteia din perspectiva a două orizonturi de timp: 2011 - 2013 și 2014 - 2020.

În data de 13 aprilie 2011, statele membre au aprobat **Strategia Uniunii Europene pentru regiunea Dunării**. Această regiune cuprinde opt state membre UE (Germania cu landurile Baden-Württemberg și Bavaria, Austria, Ungaria, Republica Cehă, Republica Slovacă, Slovenia, Bulgaria și România) și șase țări non-UE (Croația, Serbia, Bosnia și Herțegovina, Muntenegru, Ucraina și Republica Moldova)².

*Vezi http://pl2011.eu/sites/default/files/users/shared/o_prezydencja/programme_of_the_polish_presidency_of_the_council_of_the_eu.pdf Consultat ultima dată pe 20.07.2011

¹ Strategy and Policy Studies - SPOS.

² <http://www.danubeststrategy.eu/strategy/overview/>

Strategia Uniunii Europene pentru regiunea Dunării este o strategie internă UE la care au fost invitate să participe toate statele riverane, în vederea cooperării și dezvoltării oportunităților în zonă cu scopul îmbunătățirii calității vieții pentru toți cetățenii din regiune. Strategia cuprinde o Comunicare și un Plan de acțiuni constituit din obiectivele prioritare, proiecte naționale și proiecte transfrontaliere. Aceasta pune în valoare tehnologii noi pentru ca Dunărea să devină o magistrală fluvială modernă și să dispună de sisteme inteligente capabile să protejeze într-un mod eficient mediul. Comisarul european pentru politică regională, Johannes Hahn a declarat în 2010 că „strategia europeană pentru Dunăre este absolut crucială” în vederea depășirii crizei economice și a asigurării unei dezvoltări durabile în Europa³.

Regiunea Dunării are un potențial insuficient dezvoltat pe mai multe planuri. Principalele probleme cu care se confruntă regiunea sunt: amenințările la adresa mediului (poluare, inundații, schimbări climatice), potențialul neexploatat din punct de vedere al transportului naval și lipsa conexiunilor cu transportul rutier și feroviar, deficiențele în materie de siguranță și securitate, dezvoltarea socio-economică inegală între diferite regiuni ale țărilor riverane, conexiuni insuficiente de energie, necoordonarea sistemului de educație, cercetare și inovație⁴. Pentru a remedia aceste probleme, Comisia Europeană a propus patru domenii pe care, de altfel, se axează strategia: conectivitatea (transport durabil, rețele de energie, telecomunicații), protecția mediului și gestiunea apei, dezvoltarea socio-economică (cultură, cercetare, educație, turism, piață internă, dezvoltare rurală) și îmbunătățirea sistemelor de guvernare⁵.

În prezent există instituții naționale și de cooperare regională cu rolul de a implementa strategia prin aplicarea obiectivelor identificate. Aceste instituții sunt: **Comisia Dunării, Procesul de Cooperare Dunăreană și Comisia Internațională pentru Protecția Fluviului Dunărea.**

România este statul dunărean cu cea mai mare suprafață din bazinul Dunării. Dunărea traversează pe teritoriul României patru regiuni de dezvoltare, 12 județe, poli de creștere precum Constanța și Craiova și poli de dezvoltare urbană precum Brăila și Galați. Pentru aceste considerente, România dorește implicarea activă în Strategia Dunării și susține în mod egal cele patru domenii propuse de Comisia Europeană, așa cum a confirmat Teodor Baconschi⁶ într-o conferință de presă pe această temă, în care a precizat că „România are o viziune clară în ceea ce privește Strategia Dunării: aceasta trebuie să fie o strategie durabilă, verde, bazată pe noi tehnologii, pe inovare și care să ducă la creșterea calității vieții cetățenilor români.”⁷

Prioritățile României sunt legate de următoarele domenii:

- transport (asigurarea unui sistem de transport modern pe Dunăre);
- energie (dezvoltarea capacităților energetice de producție, transport și stocare pentru transformarea regiunii Dunării într-un coridor european al energiei);
- protecția mediului (inclusiv protecția mediului în toate investițiile și crearea unui sistem de gestiune și control al factorilor de mediu);
- cercetare (crearea de noi centre de cercetare);
- turism (dezvoltarea turismului și valorificarea patrimoniului natural și a moștenirii cultural-istorice);
- dezvoltare rurală (modernizarea sectorului agricol și diversificarea activităților economice).

Este de reținut că la aceste domenii de acțiune prioritară se adaugă o serie de alte componente, cum ar fi valorificarea potențialului tehnologiilor informaționale și de comunicații, implicarea mediului de afaceri, promovarea proiectelor de educație ecologică, siguranța și sănătatea publică⁸.

În urma implementării **Strategiei Uniunii Europene pentru regiunea Dunării**, se estimează că 115 milioane de locuitori din regiunea Dunării vor beneficia de transport mai rapid și mai puțin poluant; de energie mai ieftină și mai sigură datorită folosirii surselor alternative; de apă mai curată, biodiversitate protejată și prevenție transfrontalieră împotriva inundațiilor; de destinații turistice și culturale atractive; de o regiune mai prosperă prin colaborarea în domeniile economiei, educației, incluziunii sociale, cercetării și inovării și de o regiune mai sigură datorită bunei guvernări și cooperării dintre organizații guvernamentale și non-guvernamentale.

Janos Martonyi, ministrul ungar al afacerilor externe consideră că aprobarea **Strategiei Uniunii Europene pentru regiunea Dunării** reprezintă încheierea cu succes a primei părți din agenda președinției ungare a Uniunii Europene și debutul fazei de pre-punere în aplicare. La rândul său, Teodor Baconschi confirmă evoluția pozitivă a procesului: „un start bun avem deja și (...) va trebui să alocăm și resurse financiare, dar mai ales resurse umane și de creativitate”¹⁰. În ceea ce privește resursele financiare, UE a alocat deja regiunii, pentru perioada 2007 - 2013, fonduri structurale în valoare de 100 de miliarde de euro. Cu toate acestea, rata de absorbție a fondurilor este până în prezent de numai 7%, atrage atenția Michael Theurer, europarlamentar german, membru al Comisiei pentru Dezvoltare regională și vicepreședinte al Forumului Dunărea din Parlamentul European: „trebuie să folosim fondurile deja existente, necesare. Avem o grămadă de bani necheltuiți”¹¹.

Florentina Joița

³ Emilian M. DOBRESU, Vlad POPOVICI, *România și Strategia Uniunii Europene pentru regiunea Dunării. Proces, implementare și priorități*, Institutul European din România, 2011, p. 23. Disponibil online la adresa http://www.ier.ro/documente/spos_2010/SPOS_3_site.pdf

⁴ http://ec.europa.eu/regional_policy/cooperation/danube/index_en.htm

⁵ Emilian M. DOBRESU, Vlad POPOVICI, *op. cit.*, p. 24-25.

⁶ Ministrul de externe al României.

⁷ <http://www.mae.ro/node/7120>

⁸ Emilian M. DOBRESU, Vlad POPOVICI, *op. cit.*, p. 53-54.

⁹ <http://www.eu2011.hu/news/council-gave-green-light-danube-strategy>

¹⁰ <http://www.curierulnational.ro/Eveniment/2011-05-31/Strategia+Dunarii+-+pe+val>

¹¹ <http://www.adevarul.es/stiri/actualitate/cum-reusesc-germanii-sa-scoata-bani-dunare>

Sesiunea Parlamentului European din 4 — 7 iulie 2011

Ordinea de zi a recente sesiuni a cuprins numeroase dezbateri ale unor documente de politică europeană supuse votului, ca și chestiuni de procedură.

Astfel, în prima zi, Comisia PE pentru **piața internă și protecția consumatorilor** a prezentat un raport cu privire la o piață cu amănuntul mai eficientă și mai echitabilă. Raportul a insistat asupra necesității eliminării barierelor intracomunitare din calea liberei circulații a mărfurilor și a serviciilor, considerată „coloana vertebrală” a integrării europene și a pieței unice. Dat fiind că vânzarea cu amănuntul nu a făcut până în prezent obiectul elaborării politicilor UE, raportul cere în concluzie un plan de acțiune pentru comerțul cu amănuntul, într-o abordare holistică pe termen lung.

În 5 iulie a avut loc **trecerea în revistă a Președinției ungare**, dezbateri precedată de declarațiile Președintelui în exercițiu al Consiliului, Viktor Orbán și ale Președintelui Comisiei Europene, José Manuel Barroso.

De asemenea, a fost supus dezbaterii **Cadrul financiar multianual**, iar propunerea de buget a Comisiei pentru **2014 – 2020** a fost apreciată de către José Manuel Barroso drept una ambițioasă, inovativă, responsabilă și riguroasă¹.

Pe lângă acestea, PE a adoptat rezoluția, propusă de comisia sa pentru bugete, referitoare la poziția Consiliului privind proiectul de buget rectificativ nr. 2/2011 al Uniunii Europene pentru exercițiul financiar 2011. Au fost adoptate astfel modificări la poziția Consiliului, pentru a acoperi necesitățile legate de mobilizarea **Fondul de solidaritate al UE (FSUE)**; pentru a utiliza rezerva negativă și pentru a consolida creditele de plată pentru **Fondul european de ajustare la globalizare (FEG)**. Între altele, proiectul de buget rectificativ vizează mobilizarea din FSUE a sumei de 19,5 milioane euro în credite de angajament și de plată în urma ploilor torențiale care au afectat două state membre UE (Slovenia și Republica Cehă) și o țară în curs de aderare la UE (Croatia), eligibilă pentru FSUE, în august și septembrie 2010.

Tot în 5 iulie, PE a adoptat și o rezoluție referitoare la propunerea de decizie a PE și

a Consiliului privind mobilizarea FEG pentru o cerere depusă de Danemarca în iulie 2010. FEG a fost creat printr-un regulament al PE și al Consiliului (decembrie 2006) pentru a oferi sprijin suplimentar lucrătorilor disponibilizați în urma modificărilor majore din structura comerțului mondial, provocate de globalizare, pentru a-i ajuta să se reintegreze pe piața forței de muncă², iar domeniul său de aplicare a fost extins (mai 2009) și la cererile de acordare de sprijin lucrătorilor disponibilizați ca urmare directă a crizei financiare și economice mondiale. Conform acordului interinstituțional, FEG poate mobiliza fonduri până la un plafon anual de 500 de milioane euro. Danemarca a cerut în 2010 suma de 6,2 milioane euro, pentru 1650 de cazuri de concedieri.

Având în vedere raportul Comisiei PE pentru libertățile civile, justiție și afaceri interne, și avizul Comisiei PE pentru bugete, precum și cel al Comisiei PE pentru control bugetar, în această sesiune a fost adoptată o rezoluție legislativă a PE privind instituirea unei **Agenții pentru gestionarea operațională a sistemelor informatice la scară largă, în spațiul de libertate, securitate și justiție**. Obiectivele nou-createi agenții sunt: (a) implementarea unei operări eficiente, sigure și continue a sistemelor IT la scară largă; (b) gestionarea eficientă și responsabilă din punct de vedere financiar a sistemelor IT la scară largă; (c) o calitate suficient de ridicată a serviciilor furnizate utilizatorilor sistemelor IT la scară largă etc.³

Miercuri 6 iulie au fost prezentate și dezbătute rapoarte despre : Criza financiară, economică și socială: măsurile și inițiativele care trebuie luate, Cadrul financiar multianual pentru perioada 2007 – 2013, Elaborarea programului de lucru al Comisiei pentru 2012. Dezbaterile prioritare a vizat **Programul de activitate al Președinției poloneze a Consiliului și s-a desfășurat după declarațiile susținute de Donald Tusk (Prim-ministru al Republicii Polone, Președintele în exercițiu al Consiliului) și de José Manuel Barroso, din partea Comisiei Europene.**

Donald Tusk a rememorat rolul Parlamentului European în momentele istorice prin care a trecut Polonia, valoarea solidarității europene și necesitatea de a depăși actuala criză. Aceasta afectează

nu numai statele din sudul UE, ci și sentimentul de încredere în construcția europeană. În fața amenințărilor prezentului, răspunsul este solidaritatea între oameni și solidaritatea între popoare, cooperarea în numele interesului comun.

La rândul său, José Manuel Barroso a apreciat faptul că Președinția poloneză continuă eforturile Președinției ungare pentru a găsi soluția de ieșire din criză, împreună cu Parlamentul European, și a precizat că viziunea va deveni realitate prin aplicarea unui instrument cum este Cadrul financiar multianual 2014 – 2020. Președintele Comisiei a reamintit că principiul fundamental călăuzitor în propunerile bugetare ale Comisiei este acela de a asigura valoarea adăugată europeană. Numind Polonia „o poveste de succes”, care a scăpat de recesiune și a devenit un motor al dezvoltării UE, José Manuel Barroso a subliniat poziția puternică pe care o are în prezent Polonia pentru a continua discuțiile asupra noii perspective financiare în Consiliu și în PE.

Comisiile parlamentare au depus vineri mai multe documente, printre care o propunere de directivă a Parlamentului European și a Consiliului privind **eficiența energetică**. În ceea ce privește propunerea de modificare a actului din 20 septembrie 1976 privind alegerea membrilor PE prin vot direct, aceasta a fost trimisă Comisiei pentru afaceri constituționale pentru o dezbateri mai aprofundată. Membrii PE au votat mai multe rezoluții în dosare de **politică externă** (lumea arabă și Africa de Nord, Rusia).

Următoarea sesiune va avea loc în perioada 12 – 15 septembrie a.c.

Mariana Bara

¹ <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20110705+ITEM-011+DOC+XML+V0//RO&language=RO>

² <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P7-TA-2011-0303+0+DOC+XML+V0//RO&language=RO#title2>

³ <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P7-TA-2011-0304+0+DOC+XML+V0//RO&language=RO#BKMD-9>

Prioritățile-cheie ale Președinției poloneze a UE

Începând cu 1 iulie 2011, Polonia și-a asumat Președinția semestrială a Consiliului Uniunii Europene, devenind astfel administratorul celor mai importante evenimente comunitare. Președinția poloneză debutează într-o perioadă de frământări interne și internaționale, reflectate între prioritățile sale cheie: integrarea ca sursă a creșterii economice, securitatea, procesul de lărgire a Uniunii, ca și întărirea relațiilor sale cu statele vecine și cu cele din Est.

Pe termen lung, Polonia asigură continuitatea activității Uniunii cu președințiile următoare, a Danemarcei și a Ciprului, încercând să contureze un nou model de Președinție post-Lisabona.

Integrarea europeană ca sursă de creștere, reprezintă prima dintre prioritățile-cheie.

Președinția poloneză va sprijini acțiunile de creștere economică, îndeosebi dezvoltarea Pieței unice, inclusiv a celei digitale, și utilizarea bugetului UE pentru realizarea unei Europe competitive. Acordurile comerciale cu alte state sunt și ele oportunități de dezvoltare. Succesul Europei la ieșirea din criză va depinde de recâștigarea încrederii sociale și de reluarea creșterii. Formula de asigurare a prosperității cetățenilor, un nou model de creștere economică și socială după trei ani de reforme ale guvernancei economice, trebuie creată în comun. Acest lucru constituie obiectivul UE și implicit al Președinției sale.

Cadrul financiar multianual va trebui să prefigureze Uniunea de peste decenii. Politica de coeziune este și va trebui să rămână principala componentă investițională a UE, servind obiectivelor Strategiei Europa 2020. Cheltuielile europene vor întări fundația Pieței unice, spre beneficiul tuturor statelor membre. În acest cadru, reforma Politicii Agricole Comune va asigura modernizarea și va mări competitivitatea agriculturii. Noul buget al UE este subiectul intensificării cooperării în cadrul UE – răspuns potrivit la adresa crizei și a provocărilor societății europene.

Adâncirea Pieței unice și manifestarea potențialului său de creștere servește antreprenorilor și cetățenilor deopotrivă. Întreprinderile mici și mijlocii, ce generează 60% din PIB și 70% din locurile de muncă europene, vor fi sprijinite pentru a accede la piața de capital și la fonduri de risc, ca și pe piețe din state terțe. Președinția va accentua măsurile de dezvoltare a pieței serviciilor digitale, urmărind eliminarea barierelor la tranzacțiile transfrontaliere online și reducerea costurilor serviciilor de roaming. Se va lucra pe propunerea Comisiei cu privire la o lege a contractelor, ce ar putea pune bazele unui al 28-lea regim juridic.

O Europă sigură sub aspectul macro-economic, alimentar, energetic și al apărării reprezintă a doua mare prioritate-cheie a Președinției UE.

Stabilitatea și securitatea cetățenilor constituie o cerință necesară promovării creșterii. Președinția vizează finanțele publice și energia, măsurile de securitate și apărare sau pentru granițe stabile și de securitate internă.

UE trebuie să recâștige încrederea piețelor financiare. Președinția va acționa pentru a sprijini implementarea legislației guvernancei

economice, îmbunătățirea reglementărilor piețelor financiare și dezvoltarea regulilor pentru managementul crizelor. Consiliul UE va continua aplicarea Pactului de stabilitate și creștere și va evalua progresul statelor membre în reducerea deficitelor excesive pe perioada primului an al Semestrului european.

Populația mondială crescândă necesită sporirea producției agricole, pe baze sustenabile. Viitoarea Politică Agricolă Comună trebuie să mențină orientarea de piață, considerația pentru bunuri publice, inclusiv securitatea alimentară și dezvoltarea multifuncțională a agriculturii și a zonelor rurale.

UE poate avea un rol puternic în domeniul energiei, care să ducă la economii substanțiale și condiții de creștere mai bune. Pentru aceasta, UE necesită măsuri care să-i permită să opereze în mediul energiei internaționale. O analiză a politicii actuale a UE va facilita elaborarea unor recomandări pentru întărirea acesteia, care să țină seama de provocările pe termen mediu și lung, în vederea realizării unei strategii a energiei pentru decada viitoare.

Managementul granițelor integrate va fi dezvoltat prin finalizarea îmbunătățirii regulamentului Agenției europene FRONTEX. Acesta vizează întărirea capacităților operaționale pentru situații de criză cum sunt cele generate de evoluțiile din Nordul Africii și din Orientul Mijlociu.

Președinția intenționează să inițieze o dezbatere cu privire la întărirea Politicii Comune de Securitate și Apărare, ca element adițional al eficacei *soft power* UE. Se dorește o mai bună reflectare a naturii unice civile și militare a operațiunilor UE de stabilizare și de management al crizelor. Președinția va susține consolidarea dialogului direct dintre UE și NATO.

O Europă care să câștige de pe urma deschiderii reprezintă a treia mare prioritate-cheie a Președinției UE.

Președinția va susține întărirea poziției internaționale a UE prin politica sa externă și de securitate. Cele mai puternice instrumente în acest scop le constituie exemplul UE și rolul său de model pentru alte state. Promovarea acestuia necesită extinderea spațiului european de valori și reglementări prin lărgirea UE, dezvoltarea cooperării cu statele vecine, promovarea unor soluții europene în forumuri globale, adâncirea relațiilor cu parteneri strategici și o politică de dezvoltare înțeleaptă.

Continuarea extinderii UE, adâncirea și extinderea ariilor de liber-schimb cu statele Parteneriatului estic vor permite lărgirea spațiului acoperit de reglementări europene. Evoluțiile internaționale reclamă o atenție sporită acordată procesului de stabilizare și democratizare în vecinătatea UE. Întărirea relațiilor economice și comerciale cu sudul reprezintă o sarcină de seamă a Președinției.

UE dorește să înceapă implementarea unei oferte extinse pentru vecinătatea sa, corespunzător concluziilor Politicii de vecinătate revizuite. Rolul său în lume depinde de poziția sa regională.

Iulian Oneașcă

Roamingul din nou în atenția Comisiei Europene

Comisia Europeană a prezentat o propunere pentru un nou regulament al Parlamentului European și al Consiliului, cuprinzând un set de norme europene actualizate pentru serviciul de roaming, propunere care oferă o soluție pe termen lung privind reducerea costurilor, după ce regulamentul actual va expira, la sfârșitul lunii iunie 2012.

Comisia intenționează să răspundă în principal lipsei de concurență de pe piața serviciilor de apeluri vocale, mesagerie și transfer de date în roaming, rezolvând astfel din punct de vedere structural problema prețurilor excesive ale acestor servicii și, în același timp, fixând plafoane pentru prețurile cu amănuntul nu doar la serviciile de apeluri vocale și mesagerie, ci și pentru cele de transfer de date în roaming.

Comisia a abordat problema absenței concurenței și încearcă să aducă soluții la opțiunile limitate cu care se confruntă consumatorii la ora actuală prin:

- facilitarea intrării pe piața serviciilor de roaming a operatorilor alternativi, cum ar fi operatorii de rețele mobile virtuale, obligând operatorii de rețele din alte state membre să le acorde celor dintâi acces la propriile rețele, la tarife cu ridicata reglementate. Acest lucru va duce la intensificarea concurenței dintre operatorii de pe piața serviciilor de roaming, stimulându-i să ofere consumatorilor prețuri și servicii tot mai atrăgătoare;
- punerea la dispoziția consumatorilor a posibilității de a alege un furnizor alternativ de servicii de roaming, indiferent de furnizorul lor național. De fiecare dată când consumatorul trece granița dintre două state, el trece automat la operatorul de servicii de roaming ales, fără a mai fi necesar să întreprindă nicio altă acțiune și își păstrează atât numărul de telefon, cât și cardul SIM. Alegerea furnizorului alternativ va spori transparența în domeniu, căci va permite consumatorilor să caute și să aleagă cele mai bune oferte de roaming.

În cadrul Agendei Digitale a UE, adoptată în mai 2010, Comisia Europeană și-a propus ca diferențele dintre tarifele pentru serviciile în roaming și cele naționale să se apropie de zero până în 2015. În prezent, prețurile pentru apelurile vocale în roaming în Europa sunt încă de trei ori mai mari decât tarifele interne. Costurile pe ansamblu pentru roaming au scăzut în mod semnificativ, dar consumatorii nu văd acest lucru în prețurile cu amănuntul pe care le plătesc pentru aceste servicii, de aceea Comisia a stabilit un plafon tarifar pentru a proteja consumatorii*.

Normele stabilite pentru roaming în 2009 se vor aplica până la sfârșitul lunii iunie 2012, iar noile norme propuse vor intra în vigoare începând cu data de 1 iulie 2012.

Pentru mai multe detalii despre roaming la nivel european, accesați http://ec.europa.eu/information_society/activities/roaming/index_en.htm.

Teodora Bratu

Comisia Europeană încurajează promovarea produselor agricole europene

În data de 14 iulie, Comisia Europeană a lansat o dezbatere pe tema schemelor de promovare și informare pentru produsele agricole din Uniunea Europeană. Această măsură vine pe fondul reformei din cadrul Politicii Agricole Comune, care prin strategia Europa 2020 vizează dezvoltarea sustenabilă și inteligentă a sectorului agricol.

Odată cu publicarea Cărții verzi care tratează tema promovării produselor agricole europene, Comisia examinează modul în care poate să contureze o strategie mai bine orientată și mai ambițioasă pentru viitor, de natură să edifice consumatorii din interiorul și din afara UE în privința calității, tradițiilor și valorii adăugate a produselor agricole și alimentare din Europa.

La prezentarea Cărții verzi care a avut loc la Bruxelles, Dacian Cioloș, comisarul UE pentru agricultură și dezvoltare rurală, a afirmat: „Pentru a proteja sănătatea consumatorilor, fermierii din Europa se conformează unor norme mai stricte decât concurenții lor din alte părți ale lumii în ceea ce privește siguranța alimentară, condițiile de mediu și bunăstarea animalelor. Sectorul agricol european necesită o politică de promovare ambițioasă și eficace, care să evidențieze valoarea adăugată a sectorului. Este de asemenea important pentru creșterea economică și pentru crearea de locuri de muncă în Europa ca sectorul agroalimentar din UE să își poată îmbunătăți poziția pe piețele tradiționale și pe cele emergente. Prin urmare, trebuie să ne gândim la soluția optimă de adaptare a schemelor noastre în sprijinul acestui obiectiv.”**

* http://ec.europa.eu/news/science/110706_ro.htm

** <http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/11/885&format=HTML&aged=0&language=ro&language=fr>

Cartea verde conține patru secțiuni: valoarea adăugată la nivel european a acestei politici de promovare, obiective și măsuri de utilizat pe piața internă a UE, inclusiv pe piețele locale și regionale, obiective și măsuri de utilizat pe piețele mondiale și chestiuni mai ample referitoare la conținutul și gestionarea politicii. Diversele întrebări formulate, în număr de 16, vizează diferite aspecte și conțin o serie de sugestii concepute pentru a stimula răspunsurile. De exemplu, întrebările ating subiecte precum nevoile specifice de informare și promovare, atât pe piața UE, cât și pe cea externă, și prioritățile care ar trebui stabilite. Una dintre întrebări abordează de asemenea tema programelor destinate mai multor țări și a măsurilor care pot fi luate pentru încurajarea programelor cu o dimensiune europeană mai amplă.

Producătorii, consumatorii sau autoritățile din domeniu își pot trimite sugestiile până la data de 30 septembrie 2011. Pe baza răspunsurilor primite, Comisia va redacta o comunicare în vederea publicării anul viitor, menită să ducă la formularea unor propuneri legislative.

În cadrul unei conferințe de presă susținută în data de 6 iulie, Dacian Cioloș a declarat că dezvoltarea sectorului agricol reprezintă una dintre prioritățile Comisiei Europene. Pentru perioada 2014 - 2020, bugetul propus pentru acest sector se ridică la 386,9 miliarde euro. Comisarul european a afirmat de asemenea că România va fi una dintre țările care vor beneficia de fonduri europene nete în creștere în bugetul Uniunii Europene, dar că „este important să dovedească că are nevoie de aceste fonduri și că e în măsură să le folosească”.

Dorina Bădoiu

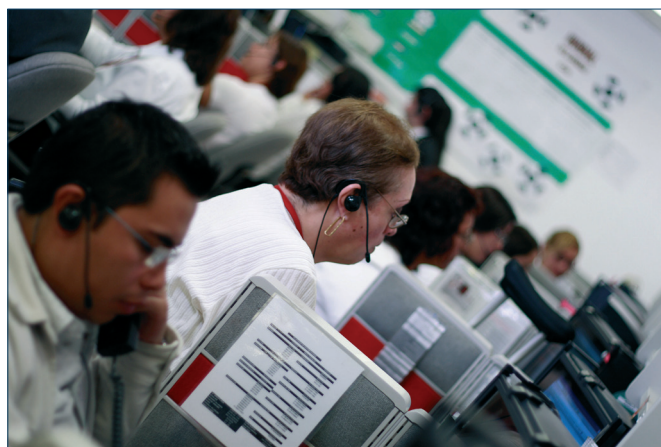
Comisia Europeană lansează Cartea verde privind calificările profesionale

Comisia Europeană își propune să modernizeze Directiva privind calificările profesionale (Directiva 2005/36/CE) în consultare cu părțile interesate. Cartea verde are scopul de a strânge opiniile părților interesate cu privire la modernizarea Directivei privind calificările profesionale, obiectivul principal fiind acela de a facilita mobilitatea cetățenilor UE în scopuri profesionale.

Comisarul pentru Piața internă, Michel Barnier, a declarat în legătură cu acest subiect: „Modernizarea Directivei privind calificările profesionale se numără printre prioritățile Actului privind piața unică și va contribui la sporirea competitivității economiei europene, încurajând totodată creșterea și crearea de locuri de muncă. Trebuie să luăm măsuri pentru ca profesioniștii să își poată practica mai ușor meseria acolo unde există oferte de locuri de muncă. În cursul acestui proces, vom examina mai multe subiecte importante, cum sunt crearea unui card profesional pentru profesiile interesate și îmbunătățirea cerințelor de formare pentru anumite profesii”.

Cartea verde propune o serie de posibile măsuri care se bazează pe realizările anterioare, dezvoltând totodată noi soluții pentru creșterea mobilității. Un prim exemplu ar fi **introducerea unui card profesional** strâns legat de Sistemul de Informare al pieței interne (IMI), care ar putea facilita de o manieră vizibilă recunoașterea într-un alt stat membru a calificărilor profesionale. Un card profesional eliberat de o autoritate competentă din statul membru de origine al profesionistului i-ar putea permite acestuia să-și demonstreze acreditările (calificările necesare, autorizația de exercitare a profesiei) față de consumatorii, angajatorii și autoritățile de resort dintr-un alt stat membru.

Totodată, părțile interesate sunt invitate să își exprime opiniile cu privire la **crearea unor noi platforme comune**, în scopul facilitării mobilității profesioniștilor în cazul cărora nu există recunoaștere automată, prin elaborarea unor seturi de criterii convenite de comun acord în materie de calificări profesionale. Aceste platforme ar putea fi utilizate pentru a reduce diferențele dintre cerințele de formare.

În același timp, ar putea fi reformate și **cerințele minime de formare** pentru anumite profesii (de exemplu, pentru unele profesii din domeniul sănătății și pentru arhitecți). În acest scop, ar putea fi necesare anumite ajustări cu privire la durata și conținutul formării, sau modificarea cerințelor privind aptitudinile lingvistice pentru profesiile din domeniul sănătății. În acest mod s-ar asigura legitimitatea recunoașterii automate a calificărilor.

Termenul limită pentru consultarea publică este 20 septembrie 2011. Comisia va organiza ulterior o conferință la nivel înalt (7 noiembrie a.c.), iar prezentarea propunerii legislative este prevăzută pentru luna decembrie a.c.

Documentul propus spre consultare este disponibil la adresa: http://ec.europa.eu/internal_market/consultations/2011/professional_qualifications_directive_en.htm

Mihai Sebe

* <http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/11/767&format=HTML&aged=0&language=RO&guiLanguage=en> consultat ultima dată în 20 iulie 2011

Institutul European din România organizează în perioada august – septembrie 2011 noi sesiuni ale următoarelor programe de formare, autorizate CNFPA:

MANAGEMENTUL PROIECTELOR CU FINANȚARE EUROPEANĂ

(în parteneriat cu Asociația pentru Formare Profesională a Adulților)

Când?

24 – 30 august 2011

Ce își propune programul?

- dobândirea competențelor implicate în formularea, fundamentarea proiectului și în redactarea cererii de finanțare;
- dobândirea competențelor cheie necesare pentru conducerea unui proiect - managementul ciclului de proiect;
- dezvoltarea capacității de a realiza și implementa un proiect finanțat din fonduri europene nerambursabile.

FORMATOR

(în parteneriat cu Asociația pentru Formare Profesională a Adulților)

Când?

5 – 9 septembrie 2011

Ce își propune programul?

- dezvoltarea capacității de identificare și analiză a necesităților de instruire în vederea adaptării formării la obiectivele individuale sau organizaționale;
- dezvoltarea competențelor implicate în proiectarea și livrarea sesiunilor de formare care prin metode și mijloace adecvate să permită atingerea în mod optim a obiectivelor formării;
- îmbunătățirea capacităților de comunicare eficientă și de înțelegere a aspectelor psihologice implicate în procesul de formare și a dinamicii grupului.

EXPERT ACCESARE FONDURI STRUCTURALE ȘI DE COEZIUNE EUROPENE

Când?

19 – 23 septembrie 2011

Ce își propune programul?

- dezvoltarea competențelor necesare pentru identificarea (tipuri de fonduri, obiective, solicitanți eligibili, activități, grupuri țintă, cheltuieli eligibile), accesarea, scrierea, derularea și implementarea (legislație aplicabilă, organizarea, derularea și monitorizarea activităților, evaluarea și raportarea progresului, gestionarea resurselor umane, informarea și publicitatea, derularea achizițiilor publice) unui proiect de succes.

Atuuri

- conținut bogat de informații axat pe dezvoltarea de competențe concrete și de mare actualitate,
- pronunțat caracter practic, utilizarea metodelor interactive (studii de caz, lucrul pe grupe, elaborarea sub îndrumarea formatorilor a propriilor proiecte),
- formatori cu solidă experiență atât în tematica programului, cât și în susținerea sesiunilor de formare în respectul domeniului,
- taxe de curs moderate,
- locație centrală (sediul IER, București, Bd. Regina Elisabeta nr. 7-9, Sala de conferințe, etaj 4.).

Se acordă reduceri pentru plata anticipată, pentru mai mulți participanți din cadrul aceleiași instituții sau pentru foști cursanți IER. Programele de formare se desfășoară la Pentru mai multe informații despre aceste cursuri, vă invităm să accesați pagina http://www.ier.ro/index.php/site/programe_in_curs/

Redactor-șef: Mădălina Magnusson
Redactori: Mariana Bara, Oana Mocanu, Mihai Sebe, Diana Popa
Secretar general de redacție: Vlad Mihai
Grafică & DTP: Monica Dumitrescu
Versiunea în limba engleză: Raluca Brad, Ionela Haralambie, Mihaela Papa

* Textele publicate în acest Newsletter exprimă opinia autorilor și nu reprezintă poziția oficială a Institutului European din România.

ISSN 2065 - 457X

Pentru a primi viitoarele numere ale Newsletterului IER, vă puteți abona accesând următorul link: www.ier.ro.

Institutul European din România
 Bld. Regina Elisabeta nr. 7-9, RO - 030016, București, România
 Tel: (+4021) 314 26 96/ 133 / Fax: (+4021) 314 26 66
 Contact: newsletter@ier.ro
 Web: www.ier.ro